

**कृषि प्रशिक्षण संस्थांचे बळकटीकरण करणे ही १००% केंद्र
पुरस्कृत योजना राज्यात सन २००६-०७ मध्ये राबविण्याबाबत**

**महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: वनास ६५०६/प्र.क्र.८२/३-अ
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: २१ जुलै, २००६**

वाचा:- शासन निर्णय कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग क्रमांक

- १) वनास ६५०५/प्र.क्र.८८/३-अ, दिनांक ४ जुलै, २००५, १९ ऑगस्ट, २००५,
२० डिसेंबर, २००५ आणि ३१ मार्च, २००६
- २) पुनर्वि १००५/प्र.क्र.२११/२-अ, दिनांक १९ डिसेंबर, २००५ व ३१ मार्च, २००६
- ३) केंद्रीय कृषी मंत्रालय नवी दिल्ली यांचे पत्र क्रमांक ६-६/२००६-एमएम-१,
दिनांक ५ जून, २००६

प्रस्तावना:-

राज्यातील कृषि प्रशिक्षण संस्थांचे बळकटीकरण करणे ही १०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजना सन २०००-०१ पासून राज्यात राबविण्यात येत आहे. राज्यातील कृषी विकासाच्या कार्यक्रमाचे महत्त्व लक्षात घेऊन कृषी आणि कृषिशी निगडित असलेल्या विभागातील संबंधित अधिकारी / कर्मचारी यांना आधुनिक तंत्रज्ञानाचे प्रशिक्षण देण्याच्या उद्देशाने वसंतराव नाईक राज्य कृषी व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर आणि सदर संस्थेच्या ७ संलग्न विभागीय कृषि व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था पुणे, कोल्हापूर, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर, नाशिक व खोपोली (जि. रायगड) या संस्थांची स्थापना करण्यात आली असून सदर संस्थांच्या बळकटीकरणाचा कार्यक्रम या केंद्र पुरस्कृत योजनेखाली घेण्यात येतो. सन २००५-०६ मध्ये कृषी प्रशिक्षण संस्थांचे बळकटीकरण करणे ही योजना राबविण्यास संदर्भाधीन ४ जुलै, १९ ऑगस्ट व २० डिसेंबर, २००५ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता दिली आहे. केंद्रीय कृषी मंत्रालयाने संदर्भाधीन दिनांक ५ जून, २००६ च्या पत्रात दिलेल्या मान्यतेनुसार ही योजना सन २००६-०७ मध्ये राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील कृषि प्रशिक्षण संस्थांचे बळकटीकरण करणे ही १००% केंद्र पुरस्कृत योजना वर्कप्लॅन अंतर्गत सन २००६-०७ मध्ये राबविण्यास केंद्रीय कृषि मंत्रालयाने संदर्भाधीन दिनांक ५ जून, २००६ च्या पत्रान्वये प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. त्यानुसार कृषी आणि कृषिशी निगडित विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांना प्रशिक्षण देण्याकरिता वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर ही शिखर संस्था तसेच या संस्थेच्या ७ संलग्न विभागीय कृषि व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्थांच्या बळकटीकरणासाठी कृषि प्रशिक्षण संस्थांचे बळकटीकरण करणे ही १०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजना राज्यात सन २००६-०७ मध्ये राबविण्यास व त्याकरिता रु.१२३.१० लक्ष (रु.एक कोटी तेवीस लक्ष दहा हजार फक्त) सहाय्यक अनुदान मंजूर करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

२. कृषि, प्रशिक्षण संस्थांचे बळकटीकरण करणे ही १००% केंद्र पुरस्कृत योजना राज्यात राबविण्याकरिता खालील प्रमुख बाबींची अंमलबजावणी करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- १) वसंतराव नाईक राज्य कृषि व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर विभागीय)
रामेती यांचेमार्फत विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण आयोजित करणे.) रु. ९९.६८ लक्ष
- २) स्वयंरोजगारासंबंधी सेवा तंत्रज्ञानाचे प्रशिक्षण आयोजित करणे)
- ३) कृषी आयुक्तालय स्तरावरील कार्यशाळा व आकस्मिक खर्च इ.बाबीसाठी रु. ०.३२ लक्ष
- ४) प्रशिक्षण साहित्य व इतर खर्च (प्रती जिल्हा रु.७०,०००/- प्रमाणे) रु. २३.१० लक्ष

३. उपरोक्त परिच्छेदात नमूद केलेल्या तपशीलानुसार या योजनेकरिता एकूण रुपये १२३.१० लक्ष (रुपये एक कोटी तेवीस लक्ष दहा हजार मात्र) इतक्या कार्यक्रमास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. सन २००६-०७ या वर्षाकरिता मंजूर केलेल्या रु.१२३.१० लक्ष (रुपये एक कोटी तेवीस लक्ष दहा हजार मात्र) निधीस प्रशासकीय आणि तेवढाच निधी वितरीत करण्यास शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

४. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना, अटी व शर्तीनुसार विविध प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करणे याकरिता संबंधित अधिकाऱ्यांना आवश्यक त्या सूचना संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी संचालक, वनामती तसेच सर्व संबंधित प्राचार्य, रामेती यांच्या समन्वयाने निर्गमित कराव्यात. शासन वित्त विभाग यांच्या दिनांक २० एप्रिल, २००६ च्या परिपत्रकानुसार यासाठी होणारा खर्च हा मासिक कॅश फ्लो च्या मर्यादेत राहील याची जबाबदारी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) आणि संचालक, वनामती यांची राहील.

५. केंद्रीय कृषी मंत्रालयाने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना, मार्गदर्शक तत्व तसेच शासनाचे प्रचलित नियम व अटी यानुसार खर्च करण्यात यावा. वरील मंजूर केलेला निधी खर्च करण्यास संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. राज्यातील संबंधित कृषी सहसंचालक अथवा अन्य अधिकारी यांना आवश्यकतेनुसार या मंजूर निधीचे वाटप करण्यास आणि त्याच्या वापराबाबत मार्गदर्शक सूचना देण्यास संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

६. सन २००६-०७ मध्ये या प्रित्यर्थ होणारा खर्च खालील लेखाशीर्षाखाली मंजूर केलेल्या निधीतून खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-३

२४०१, पीक संवर्धन, ००१ संचालन व प्रशासन

पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना/ केंद्र पुरस्कृत योजना

(००) (०२) कृषि प्रशिक्षण संस्थांचे बळकटीकरण करणे (कें.पु.यो.)

४१ सहाय्यक अनुदान (२४०१ ३९२१)

७. हे आदेश शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्रमांक खर्चनि १००६/प्र.क्र.१/अर्थोपाय, दि.२० एप्रिल २००६ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या प्राधिकारानुसार व सचिव (कृषी) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(आ. भ. रामटेके)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

कृषी आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, ६२/१, सिव्हील लाईन्स, नागपूर

संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (१० जादा प्रतीसह)

सर्व संचालक / सर्व सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक,

कृषि सहसंचालक (विस्तार), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी, पुणे, कोल्हापूर, औरंगाबाद, नागपूर, नाशिक, रायगड, अमरावती

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखा व अनुज्ञेयता /लेखा परीक्षा), मुंबई / नागपूर,

सर्व विधान मंडळ सदस्य, विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई,
सर्व अध्यक्ष, जिल्हा परिषदा,
सहसंचालक, लेखा व कोषागारे (संगणक कक्ष), नवीन प्रशासन भवन, मुंबई,
जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे, कोल्हापूर, औरंगाबाद, नागपूर, नाशिक, रायगड, अमरावती
सर्व सहसचिव / उप सचिव / अवर सचिव (कृषी विभाग), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
कक्ष अधिकारी, १५-अ, २-अ, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ / निवड नस्ती.